

Sygnatura akt I C 2340/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Ostróda, dnia 23 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Ostródzie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodnicząca: SSR Justyna Smolińska

Protokolant: sekr. sąd. Anna Nalikowska

po rozpoznaniu w dniu 09 listopada 2016 r. w Ostródzie

na rozprawie

sprawy z powództwa Kancelarii (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k. we W. (KRS (...))

przeciwko B. M. (PESEL (...))

o zapłatę

I. utrzymuje w mocy nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 20 listopada 2015 roku przez Sąd Rejonowy w Ostródzie w sprawie I Nc (...);

II. nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa Sądowi Rejonowemu w Ostródzie radcy prawnej M. Z. kwotę 1476 zł (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć złotych) w tym należny podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu.

Sygn. akt I C 2340/15

UZASADNIENIE

Powód Kancelaria (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. we W. wniosła o zasądzenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym od pozwanej B. M. kwoty 5.014 zł 25 gr zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód wniósł również o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że pozwana wystawiła weksel własny w celu zabezpieczenia swojego zobowiązania wobec Grupy (...) sp z o.o. w T.. Weksel ten następnie został wypełniony na kwotę 5000 zł, a następnie weksel został indosowany na rzecz obecnego wierzyciela z klauzulą bez obliga. Powód poinformował pozwaną o przejęciu weksla i wezwał ją do jego wykupu w dniu 22 października 2015 roku w siedzibie indosanta. Pozwana weksla nie wykupiła, a także nie uiściła należności wskazanej w wekslu na rachunek powoda. Strona powodowa podała, iż skapitalizowała odsetki ustawowe od kwoty należności głównej tj. 5000 zł od dnia następnego po dniu wskazanym w wezwaniu do wykupu weksla tj. 23 października 2015 roku do dnia poprzedzającego wniesieniu pozwu tj. 4 listopada 2015 roku i doliczyła je do wartości przedmiotu sporu.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym w dniu 20 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy w Ostródzie nakazał pozwanej B. M., aby zapłaciła w terminie dwutygodniowym od doręczenia powodowi kwotę 5014 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 5 listopada 2015 roku do dnia zapłaty i kwotę 1280 zł tytułem kosztów postępowania, albo wniosła w terminie dwóch tygodni od doręczenia mu nakazu zapłaty zarzuty.

Pozwana w terminie prawem przewidzianym wniosła zarzuty od nakazu zapłaty. Pozwana w zarzutach od nakazu zapłaty wniosła o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa. W uzasadnieniu wskazała, że odstąpiła od umowy łączącej ją z Grupą (...) sp z o.o. w T. do której był dołączony weksel, który podpisała. Wobec tego brak jest podstaw do spełnienia jakiegokolwiek świadczenia na rzecz strony powodowej.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwana B. M. nawiązała współpracę z Grupą (...) sp. z o.o. z siedzibą w T., który to podmiot miał udzielić jej pomocy w restrukturyzacji długów.

Pozwana w dniu 13 maja 2015 roku zawarła z Grupą (...) sp. z o.o. z siedzibą w T. umowę zlecenia usług programu europejskie centrum ochrony dłużnika nr (...) poza lokalem przedsiębiorstwa zleceniobiorcy. Na podstawie tej umowy pozwana zleciła zleceniobiorcy pośredniczenie w imieniu i na rzecz Zleceniodawcy, przy dokonaniu wszelkich czynności faktycznych i prawnych, podpisania umów ugody/ restrukturyzacji z wierzycielami Zleceniodawcy. Umowa została zawarta na 12 miesięcy i pozwana zobowiązała się do wykupienia rocznego abonamentu wynoszącego miesięcznie 123 zł brutto. W umowie zastrzeżono, że w przypadku zerwania umowy w trakcie jej trwania przez zleceniodawcę zleceniobiorca ma prawo do naliczenia kary umownej w kwocie 5.000 zł. W zapisach umowy nie nałożono na zleceniodawcę – pozwaną obowiązku złożenia weksla in blanco na rzecz zleceniobiorcy. Natomiast w załącznikach do umowy wymieniono weksel wskazując, iż jest to dokument tylko w komplecie dla Grupy (...) sp. z o.o. , który należy podpisać w miejscu podpis wystawcy weksla, gdzie należy podać imię i nazwisko oraz PESEL.

Do weksla nie została wystawiona deklaracja wekslowa.

Pozwana już w dniu zawarcia umowy odstąpiła od w/ w umowy. Następnie ponownie pismem z dnia 15 maja 2015 roku złożyła Grupie (...) sp. z o.o. w T. oświadczenie o odstąpieniu do umowy i zażądała zwrotu wszystkich przekazanych dokumentów.

W dniu 15 maja 2015 roku Grupa (...) sp. z o.o. w T. wystawiła na rzecz pozwanej fakturę nr (...) na kwotę 172 zł tytułem opłaty abonamentowej za usługi.

Grupa (...) sp. z o.o. w T. pismem z dnia 20 maja 2015 roku poinformowała pozwaną, że w dniu 20 maja 2015 roku dotarło do niej jej oświadczenie o odstąpieniu od umowy, które strona umowy przyjęła. Zaznaczono, że zleceniobiorca zaczął już świadczyć usługi na rzecz pozwanych. W związku z tym wystawiono fakturę.

W dniu 13 lipca 2015 roku Grupa (...) spółka z o.o. w T. wezwała pozwaną do wykupu weksla w dniu 20 lipca 2015 roku, który został wypełniony na kwotę 5.000 zł w związku z zerwaniem umowy przez pozwaną.

W dniu 2 października 2015 roku Grupa (...) spółka z o.o. w T. indosowała weksel bez obliga na rzecz powodowej spółki.

Pismem z dnia 12 października 2015 roku powód wezwał pozwaną do wykupu w dniu 22 października 2015 roku weksla wystawionego przez pozwaną na rzecz Grupy (...) sp. z o.o. w T., a następnie indosowanego na rzecz Kancelarii (...) sp. z o.o. Sp. k. z siedzibą we W..

Strona powodowa nabyła od Grupy (...) spółka z o.o. w T. oprócz weksla również wierzytelność wobec pozwanej z tytułu faktury Vat nr (...) na kwotę 172 zł 20 gr. W dniu 25 stycznia 2016 roku skierowała ostateczne przesądowe wezwanie domagając się zapłaty w/w kwoty.

Pozwana złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa na jej szkodę przez spółkę (...) w T.. Obecnie Prokuratura Rejonowa T. – Wschód w T. nadzoruje postępowanie przygotowawcze dotyczące usiłowania doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem pozwaną przez Grupę (...) spółka z o.o. w T.

Jedynym wspólnikiem w spółce komandytowej Kancelaria (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa jest Kancelaria (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Wspólnikami w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością Kancelaria (...) są R. B. i B. B..

Jedynym Wspólnikiem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością GRUPA (...) jest A. F. obecnie N..

(dowód: umowy zlecenia k.44-47 oraz załączników do niej k.48-52, oświadczenie od odstąpieniu od umowy k.53 wraz z dowodem nadania k.55-55v, pismo Grupy (...) z T. k.56, faktura Vat nr (...) k.59, wezwanie do zapłaty k.58, wezwanie do wykupu weksła k.62, wypis z KRS k.6-9, k.10-12, wezwanie do wykupu weksła z dnia 12 października 2015 roku wraz z dowodem nadania k.13-14, weksel k.21-21v, ostateczne przedsądowe wezwanie k.104, akta postępowania karnego k.113, zeznania R. B. e protokół z dnia 26 września 2016 roku 00:04:42-00:14:51 k.236-237)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości. Sąd ustalenia faktyczne w powyższej sprawie poczynił w oparciu o dokumenty, których wiarygodność nie została skutecznie zakwestionowana.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż w realiach niniejszej sprawy strona powodowa dochodziła wierzytelności z weksła. Przypomnieć należy, iż zobowiązanie wekslowe jest oderwane od sytuacji, która była podstawą wystawienia i wręczenia weksła. Poza tym charakter abstrakcyjny zobowiązania wekslowego podkreśla fakt, że jego podstawy prawnej nie można wyrazić w treści weksła, zatem wadliwość stosunku prawnego podstawowego, w oparciu o który weksel wystawiono, nie może mieć żadnego znaczenia dla skuteczności zobowiązania wekslowego. Ten kto się zobowiązał wekslowo musi się także liczyć z ryzykiem, że bez względu na jakiegokolwiek zarzuty, jakie mógłby podnieść przeciwko osobie, z którą wiązał go stosunek prawny, będący podstawą zobowiązania wekslowego, będzie wobec dalszych posiadaczy weksła odpowiadał bez możliwości powołania się na ten stosunek. W procesie wekslowym weksel stanowi wystarczający dowód zobowiązania. Domniemywa się, że wszystkie dane na nim umieszczone są prawdziwe. Jeżeli weksel jest uzupełniony o ustawowe elementy i nieprzedawniony, sąd musi na jego podstawie wydać nakaz zapłaty zasądzający od pozwanego sumę wekslową. Zaznaczyć należy, iż art. 17 prawa wekslowego bowiem istotnie ogranicza możliwość powoływania się posiadacza weksła co szczególnie podkreśla abstrakcyjność zobowiązania wekslowego. W orzecznictwie także podkreśla się abstrakcyjność zobowiązania wekslowego Sąd Najwyższy wielokrotnie stwierdzał, że wystawienie weksła rodzi dla wystawcy zobowiązanie abstrakcyjne, to jest całkowicie niezależne od przyczyny, która skłoniła dłużnika do jego zaciągnięcia. Powód dochodząc należności z weksła nie jest zobowiązany udowodnić podstawy gospodarczej roszczenia, zaś sąd w postępowaniu wekslowym nie bada w zasadzie stanu faktycznego, na podstawie którego powstało zobowiązanie wekslowe. Osoby, przeciw którym dochodzi się praw z weksłu, nie mogą wobec posiadacza zasłaniać się zarzutami, opartymi na swych stosunkach osobistych z wystawcą lub z posiadaczami poprzednimi, chyba że posiadacz, nabywając weksel, działał świadomie na szkodę dłużnika. Nabywca weksła już uzupełnionego nie jest bowiem związany treścią porozumienia zawartego między osobą podpisaną na wekslu a zbywcą weksła (remitentem – indosantem). Dla niego wiążąca jest treść weksła.

Zasada bezpieczeństwa obrotu wekslowego wymaga, aby chronić nabywcę w dobrej wierze weksła wypełnionego. Nabywca weksła wypełnionego nie może być zmuszany z uwagi na abstrakcyjny charakter zobowiązania wekslowego do sprawdzania zgodności uzupełnienia weksła z porozumieniem. Wystawca weksła nie może powoływać się na to, że weksel został uzupełniony w sposób sprzeczny z zawartym porozumieniem wobec osób trzecich, które weksel nabyły już po jego wypełnieniu i nie znały treści porozumienia, ani nie wiedziały, że weksel wypełniono niezgodnie z zawartym porozumieniem, ani też nie mogły się o tym dowiedzieć, mimo dołożenia należytej staranności. W związku z tym w razie przenoszenia takiego weksła w drodze indosu nabywca uzyskuje pełnię praw wynikających z treści weksła, choćby nawet nie posiadał ich zbywca weksła w drodze indosu (indosant). Wtedy sytuacja prawna nabywcy jest bez porównania lepsza, niż przy nabyciu weksła przed jego uzupełnieniem. Zgodnie bowiem z art. 10 prawa wekslowego jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można

wobec posiadacza zaślaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa.

W realiach niniejszej sprawy nie może budzić wątpliwości, że pozwana skutecznie odstąpiła od umowy łączącej ją z Grupą (...) z T.. Poza sporem było również, że weksel został wypełniony przez uprawnionego reprezentanta Grupy (...) z T., a następnie przeniesiona na podmiot trzeci nie związany ze spółką z T.. Gdyby zatem zapłaty z weksla dochodziła firma Grupą (...) z T., która go wypełniła Sąd nie miałby wątpliwości, że powództwo należałoby oddalić. Jednak w realiach niniejszej sprawy zapłaty dochodzi na podstawie weksla jego nabywca. W tych warunkach argumentacja strony pozwanej zmierzająca do wykazania, że z uwagi na odstąpienie od umowy, nie było podstaw do wypełnienia weksla i obecnie powód nie ma prawa żądać zapłaty nie mogła odnieść zamierzonego skutku. Niewątpliwie pozwana godząc się na podpisanie weksla bez zakazu jego indosowania, nawet bez deklaracji wekslowej musi ponieść konsekwencję swojej niefrasobliwości. W myśl art. 11 prawa wekslowego każdy weksel można przenieść przez indos, chociażby nie był wystawiony wyraźnie na zlecenie. Jeżeli wystawca umieścił w wekslu wyrazy "nie na zlecenie" lub inne zastrzeżenie równoznaczne, można przenieść weksel tylko w formie i ze skutkami zwykłego przelewu, a wówczas pozwana mogłaby podnosić zarzuty ze stosunku podstawowego. Zatem sposób uzupełnienia weksla in blanco ma znaczenie prawne, a sam weksel w ręku nieuczciwego posiadacza może stać się niebezpiecznym narzędziem nadużyć. Jedynie na marginesie wskazać należy, iż istnienie deklaracji wekslowej nie jest niezbędne dla ważności weksla, ale poprawia dowodowo sytuację dłużnika wekslowego.

Nie można tracić z pola widzenia, że w umowie, od której odstąpiła pozwana strony nie powołują się w ogóle na okoliczność wystawienia weksla przez pozwaną. Trudno więc uznać jak chce strona pozwana, że był to weksel gwarancyjny do tej umowy.

W tych warunkach pozwana chcąc uwolnić się z obowiązku zapłaty na rzecz powoda kwoty wynikającej z weksla winna była udowodnić, że powód nabywając weksel działał świadomie na jej szkodę wiedząc, że weksel został wystawiony bez podstawy prawnej lub mógł taką wiedzę uzyskać bez problemu. Zdaniem Sądu pozwana powyższych okoliczności nie wykazała. Niewątpliwie zbywca weksla i jego nabywca nie są powiązani, ani kapitałowo, ani personalnie, co wynika analizy odpisów z Krajowego Rejestru Sądowego. Strona powodowa prowadzi wprawdzie działalność gospodarczą w zakresie nabywania wierzytelności i współpracowała z Grupą (...) w T. na bywając od niej wierzytelności, ale z faktów tych nie sposób wyprowadzić wniosku, że miała wiedzę o nieuczciwych praktykach spółki z T.. Brak zatem podstaw do wykazania, że strona powodowa miała świadomość w jakich okolicznościach doszło do wypełnienia spornego weksla.

Mając powyższe na uwadze, należało przyjąć, że pozwaną obciążał obowiązek zapłaty na rzecz powoda z kwoty 5014 zł i dlatego też na podstawie art. 496 k.p.c. utrzymano nakaz zapłaty w całości w mocy.

O odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c., zasadzając je od dnia 5 listopada 2015 roku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania zasadzając od pozwanej na rzecz powoda kwotę poniesionej przez niego opłaty sądowej od pozwu wniesionego w postępowaniu nakazowym w kwocie 63 zł oraz koszty zastępstwa procesowego określone na podstawie art.98 k.p.c. i § 6 pkt. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r.poz.490 z póź. zm.), z uwagi na zainicjowanie sprawy przed 1 stycznia 2016 roku od kiedy obowiązuje nowe rozporządzenie przyznając powodowi zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu z tego tytułu kwotę 1200 zł i 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Z uwagi na fakt, że pozwana została zwolniona od kosztów sądowych brak było możliwości ściągnięcia od niej pozostałej należnej opłaty liczonej od wartości przedmiotu sporu.

Pozwana była reprezentowana przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu, w związku z tym zgodnie z § 6 pkt. 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z

urzędu (Dz. U. z 2013 r.poz.490 z póź. zm.) w kwocie 1.200 zł powiększone o należny podatek Vat w kwocie 276 zł. Koszty pełnomocnika powódki ustanowionego z urzędu nie zostały opłacone. Zasady ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, jak to już wyżej wskazano, regulują przepisy § 15-17 cytowanego wyżej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości. Zgodnie z tymi przepisami, koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ponosi Skarb Państwa – jak w pkt. II wyroku.

/-/SSR Justyna Smolińska